

Vergaderjaar 2022–2023

29 984

Spoor: vervoer- en beheerplan

Nr. 1100

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 mei 2023

Hierbij informeer ik uw Kamer over de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (hierna: algemene vergadering) van Railinfratrust B.V. (enig aandeelhouder van ProRail B.V.) en ProRail B.V. die heeft plaatsgevonden op 21 april 2023. De secretaris-generaal (SG) van mijn ministerie heeft als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden deelgenomen aan de algemene vergadering. Tijdens deze algemene vergadering zijn het jaarverslag en de jaarrekening van Railinfratrust en ProRail B.V. over 2022 vastgesteld. Middels deze brief ontvangt u een weergave van de onderwerpen die tijdens de algemene vergadering besproken zijn en een afschrift van de jaarstukken.

De algemene vergadering van 21 april 2023

Actualiteiten en vooruitblik

Daarbij is allereerst gesproken over het tragische treinongeluk in Voorschoten op 4 april jongstleden, waarbij een medewerker van een spoorwegaannemer om het leven kwam en reizigers gewond zijn geraakt. Een gebeurtenis met een grote impact voor het slachtoffer en zijn familie, de reizigers en het treinpersoneel, als ook voor de betrokken hulpverleners, spoorwegmedewerkers en andere betrokkenen. Tijdens de vergadering hebben we stilgestaan bij deze impact en de constructieve samenwerking tussen ProRail en lenW rond deze noodlottige gebeurtenis. Ook voor de samenwerking direct na het ongeval met alle betrokken partijen is waardering uitgesproken, waaronder ook de gemeente en omwonenden die hulp boden. Tijdens de vergadering is verder gesproken over het onderwerp veiligheid in den brede en de acties die ter verbetering daarvan worden doorgevoerd.

Ook de situatie rond de prestatiegerichte onderhoudscontracten (PGO) is bij de actualiteiten aan bod gekomen. Bij de vorige algemene vergadering is gemeld dat hierbij sprake is van non-compliance met de aanbestedings-

regelgeving. Het onderhoud van het spoor is essentieel en moet doorgang vinden om het spoor veilig en beschikbaar te houden. ProRail stelt alles in het werk om weer zo snel als mogelijk een compliant situatie te creëren.

ProRail heeft mij verder als aandeelhouder meegenomen in de prestaties en resultaten van het afgelopen jaar. En er is vooruit gekeken naar de toekomstige opgaven en de uitdagingen die ProRail daarbij ziet vanwege onder meer de krapte op de arbeidsmarkt, grondstoffen en de kaders die voor ProRail gelden.

Behandeling van jaarverslag en jaarrekening

Als aandeelhouder heb ik mijn waardering uitgesproken voor de maatregelen die de Raad van Bestuur (RvB) genomen heeft om de organisatie op een zo goed mogelijke manier door de gevolgen van de oorlog in Oekraïne en de impact daarvan op beschikbaarheid, levertijden en kosten van materialen te leiden, waarbij de organisatie tegelijkertijd moet omgaan met schaarse medewerkers in diverse disciplines, zowel bij ProRail zelf als bij de aannemers en de ingenieursbureaus. ProRail heeft hierover in het jaarverslag uitgebreid en overzichtelijk informatie gegeven.

ProRail heeft het afgelopen jaar bijna de gehele geplande productie van onderhoud en beheer kunnen realiseren en heeft tegelijkertijd te maken gehad met prijsstijgingen van energie en materialen. Het resultaat 2022, dat het verschil betreft tussen de verleende subsidie en de werkelijke kosten van de door de subsidieverlener opgedragen taken, is daardoor op € 7 miljoen negatief uitgekomen. Dit wordt verrekend met de egalisatiereserve van ProRail.

Het bezoldigingsbeleid bestuurders ProRail is door de aandeelhouder vastgesteld per 1 december 2016. In dat besluit is vastgelegd dat de WNT zal worden toegepast. In het besluit is in punt 3 rekening gehouden met eventuele excepties. ProRail heeft voorgesteld om voor de huidige leden van de RvB een exceptie te maken voor de regeling «kaartreizen gezin». Ik ben hier voor de lopende benoemingsperiode mee akkoord gegaan.

Ten behoeve van de behandeling van de jaarstukken heeft de accountant van ProRail een toelichting gegeven op zijn bevindingen. Hij heeft aangegeven een goedkeurende verklaring te hebben afgegeven bij de stukken. Daarnaast sprak de accountant zijn waardering uit over de kwaliteit van het jaarverslag 2022. Als aandeelhouder heb ik – conform artikel 210 van het Burgerlijk Wetboek Boek 2 – de jaarrekening van Railinfratrust B.V. vastgesteld.

Herbenoeming leden van de Raad van Commissarissen (RvC)

De tweede zittingstermijn van het lid van de RvC Railinfratrust B.V. en ProRail B.V., mevrouw A.C.W. Sneller eindigt op 21 april 2023, zijnde de datum van de algemene vergadering van de Vennootschap. Ook de eerste zittingstermijn van de heer T.R. Bercx, lid van de RvC Railinfratrust B.V. en ProRail B.V., eindigt op 21 april 2023. Naar het oordeel van de RvC komen beide leden in aanmerking voor een volgende termijn voor een periode van vier jaar. De RvC is tevreden over hun functioneren en de voordrachten voor herbenoeming worden ondersteund door de Raad van Bestuur en de Ondernemingsraad. Mede in het licht van de diverse wervingsprocedures die op dit moment lopen bij zowel de RvC als Raad van Bestuur en het belang om de bestuurlijke continuïteit te borgen ondersteun ik beide voordrachten voor een volgende termijn. Derhalve heb ik tijdens de Algemene vergadering besloten mevrouw Sneller en de heer Bercx opnieuw te benoemen als lid van de RvC voor de komende

vier jaar. Mevrouw Helthuis heeft na 12 jaar afscheid genomen als RvC-lid. De SG heeft haar bedankt voor haar diensten.

Spoor naar Morgen en update strategische prioriteiten waaronder ERTMS

Tijdens de algemene vergadering heeft de RvB een update gegeven over het interne traject Spoor naar Morgen, waarmee ProRail haar missie en visie doorvertaald naar strategieën en veranderingen bij ProRail. Naast het aspect veiligheid is verder in het bijzonder stil gestaan bij ERTMS, omdat dit illustratief is voor de verandering in werkwijzen waar ProRail steeds meer mee te maken zal krijgen in de toekomst. Een transitie, zoals de RvC het formuleert, «van werken met spullen, naar werken met software». Deze transitie staat of valt bij de wijze waarop de organisatie de omslag gaat maken naar de toekomst en kost de nodige tijd. Ook heeft ProRail mij een update gegeven over het spoorgoederenvervoer, het volume hiervan was in 2022 groter dan ooit. Daartoe is het noodzakelijk te blijven werken aan het verbeteren van de betrouwbaarheid en beschikbaarheid van de infra voor het goederenvervoer. Tevens heeft ProRail mij een update gegeven over de uitdagingen op personeelsgebied bij onder meer de Verkeersleiding en de maatregelen die zij treft om hiermee om te gaan. Bij bijvoorbeeld de Verkeersleiding is nog steeds sprake van krapte in de personele bezetting, maar bieden de vele aanmeldingen voor de opleidingen een hoopvol perspectief voor de toekomst.

Tot slot is gesproken over de situatie rondom kwartsstof. Op 16 maart 2023 (Kamerstukken 25 883 en 29 984, nr. 457) heb ik u een brief gestuurd over de uitkomst van het bezwaar van ProRail bij de bezwaarcommissie met betrekking tot de eis om overal kwartsloze ballaststenen toe te passen. ProRail stelt de eisen niet ter discussie, maar geeft aan veel moeite te hebben met de uitvoerbaarheid vanwege haar inzichten in de beschikbaarheid van kwartsloze ballast, mede in relatie tot de lange looptijden van projecten. Daarom heeft zij beroep aangetekend bij de rechter. Ik wacht dit proces af, maar blijf ondertussen in gesprek met ProRail over de impact van de eis op de werkzaamheden die zij doet en op projecten die uitgevoerd worden.

Mijn conclusie als aandeelhouder is dat de organisatie financieel gezond is en haar best doet om haar bijdrage te leveren aan de diverse maatschappelijke opgaven. Dat is niet eenvoudig. De organisatie staat daarbij voor vele uitdagingen.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
V.L.W.A. Heijnen